

Sveučilište u
Zagrebu

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš
REKTOR
Klasa: 602 - 04 / 10 - 24 / 69
Urbroj: 380 - 01 / 2 - 10 - 1
Zagreb, 16. prosinca 2010.

Ministar znanosti, obrazovanja i športa
Dr. sc. Radovan Fuchs
Ministar
Donje Svetice 38
HR-10000 Zagreb

REPUBLIKA HRVATSKA
533 - MINISTARSTVO ZNANOSTI,
OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Primljeno:	21.12.2010 10:23:44		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.		
110-03/10-01/00046	-04		
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.	
251-25-10-0001	0	0	

d2876907

Predmet: Novi Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje

Poštovani gospodine ministre,

Posljednjih dana čelnicima visokih učilišta u sastavu Sveučilišta u Zagrebu obraćaju se sindikalni povjerenici Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja sa zahtjevom za ostvarenje prava iz novog Kolektivnog ugovora za znanosti i visoko obrazovanje sklopljenog 22. listopada 2010. godine. Provjerom u „Narodnim novinama“ nismo mogli utvrditi je li taj kolektivni ugovor zaista sklopljen jer nije objavljen u skladu s važećim propisima. Istodobno, na internetskim stranicama Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja objavljena je fotografija potpisivanja kolektivnog ugovora i cjeloviti tekst Kolektivnog ugovora. Ako je predmetni Kolektivni ugovor zaista sklopljen onda nas čudi da Vlada Republike Hrvatske, zastupana po Vama, duže od mjesec dana nije ispunila obvezu objave kolektivnog ugovora. To tim više što prema članku 265. Zakona o radu („Narodne novine“, br. 149/09) „Propust poslodavca da objavi kolektivni ugovor koji ga obvezuje, ne utječe na izvršenje njegovih obveza iz kolektivnog ugovora...“. Prema tome, ako je Kolektivni ugovor zaista sklopljen, onda za Vladu Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, sveučilišta i njihove sastavnice nastaju obveze iako svi ti subjekti nisu upoznati sa sadržajem obveza koje su preuzete sklopljenim kolektivnim ugovorom. Zbog svega toga molimo Vas da nas što hitnije obavijestite je li zaista sklopljen kolektivni ugovor, o razlozima njegovog neobjavlivanja te o tome jesu li pri sklapanju kolektivnog ugovora poštovane obveza propisane Zakonom o radu u svezi s postupkom kolektivnog pregovaranja i sklapanja Kolektivnog ugovora.

Ako je Kolektivni ugovor zaista sklopljen, onda se u svezi s njegovim sklapanjem i primjenom otvaraju brojna sporna pitanja.

Predmetni Kolektivni ugovor je uz predstavnike navedenog sindikata zaključio ministar znanosti, obrazovanja i športa kao zastupnik Vlade RH. Odgovorni čelnici sveučilišta i njegovih sastavnica za koje sklapanjem tog Kolektivnog ugovora nastaju obveze pri tome nisu imali nikakvu ulogu. Dapače, u ovom slučaju nisu imali ni saznanja da se pregovara, a kamoli da ih se konzultiralo o sadržaju Kolektivnog ugovora, iako su upravo sveučilišta i njihove sastavnice poslodavci zaposlenicima na koje se ugovor odnosi.

Sveučilište i njegove sastavnice su međutim istodobno dužne preuzeti konkretne materijalne obveze koje proizlaze iz ugovora, dok su obveze potpisnika, naročito Vlade RH često općenite i neprecizne, pa stoga u dobroj mjeri efektivno neobvezne. U slučaju neispunjenja takvih obveza, ponajviše u slučaju kada Vlada ne osigura sredstva potrebna za realizaciju pojedinih stavki ugovora, ustanove kao poslodavci snose izravne pravne i materijalne posljedice, bez praktične mogućnosti zaštite od negativnog utjecaja tih posljedica. O tome najbolje govore brojni konkretni primjeri, posebno oni vezani uz odredbe ranijih kolektivnih ugovora o božićnicama i posebnim uvjetima rada, kojima smo svjedočili proteklih godina. U ovom trenutku još uvijek su u tijeku brojni sudski sporovi i nepodmirene tražbine sastavnica Sveučilišta u Zagrebu u ukupnom iznosu od cca. 32.5 milijuna kuna.

Nadalje, takvim ugovaranjem i provedbom Kolektivnog ugovora u velikoj se mjeri anuliraju postavke sveučilišne autonomije koja sveučilištima jamči slobodu raspolaganja i upravljanja sredstvima iz državnog proračuna, uz obvezu odgovornosti za njihovo trošenje u skladu s zakonskim propisima. Takav način sporazumijevanja jednog od sindikata i Vlade u izrazitoj je suprotnosti i s modelom programskih ugovora najavljenim aktualnim nacrtom zakona o sveučilištima. Zato nas posebno začuđuje da je predmetni Kolektivni ugovor potpisan istodobno s otvaranjem javne rasprave o nacrtima prijedloga zakona o sveučilištima, visokom obrazovanju i znanosti. To tim više što je kolektivni ugovor sklopljen na razdoblje od četiri godine, pa u tom razdoblju neće biti moguće nikakve značajnije promjene u pogledu pravnog statusa i prava zaposlenika.

Pored toga, čudi nas što je sklapanjem toga kolektivnog ugovora legaliziran i izmijenjen sporazum sklopljen između Ministarstva znanosti i tehnologije i Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja od 8. prosinca 1998. godine, a kojim se predviđa da će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa za sindikalne vijećnike nastaviti isplaćivati mjesečni iznos od 23,5 bruto plaće za koeficijent od 1,45 odnosno mjesečni iznos od 174.083,53 kune ili godišnje 2.089.0002,30 kuna. Pored toga, 320 sindikalnih vijećnika imaju pravo tri sata tjedno biti oslobođeni obveze rada uz naknadu plaće. Ovakvo neposredno financiranje sindikata od strane države krajnje je upitno sa zakonskog i moralnog stajališta te je protivno odredbi članka 244. Zakona o radu prema kojoj „Poslodavci i njihove udruge ne smiju nadzirati utemeljenje i djelovanje sindikata, odnosno njihovih udruga više razine, niti u cilju ostvarenja takvoga nadzora smiju financirati ili na drugi način podupirati sindikate, odnosno njihove udruge više razine. Zabrana nadzora iz stavka 1. ovoga članka, primjenjuje se i na odnos sindikata, odnosno njihovih udruga više razine prema poslodavcima i njihovim udrugama“. Utoliko takvo financiranje sindikata od strane države ozbiljno dovodi u pitanje sklapanje kolektivnog ugovora sklopljenog od tako financiranog sindikata.

Nadalje, pojedinim člancima (npr. člancima 19., 27., 32., 33., 34., 35., 36.) izravno se zadire u drugi aspekt sveučilišne autonomije, tj. autonomiju u pokretanju i provedbi studijskih i znanstveno-istraživačkih programa, ponovno bez ikakvog utjecaja sveučilišta i njihovih sastavnica odgovornih za osiguranje kvalitete, a kao što je to specificirano Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Brojni konkretni detalji u tim dijelovima Kolektivnog ugovora nespojivi su s postavkama i metodologijom bolonjskog sustava koji se na visokoobrazovnim ustanovama provodi od 2005. godine. Umjesto da Ministarstvo preuzme svoju odgovornost u svezi s uređenjem određenih pitanja ono sklapanjem ovog kolektivnog ugovora uvodi sindikat kao subjekt odlučivanja na svim razinama provođenja znanstvenog i nastavnog procesa, pa čak i u onim ustanovama u kojima Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja nema svoje članove ili je broj članova toga sindikata mali i nereprezentativan.

Molim Vas razjašnjenje gore navedenih dvojbi jer način sklapanja predmetnog kolektivnog ugovora, njegova upitna zakonitost te dvojbeni sadržaj i prebacivanje odgovornosti za njegovo provođenje na ustanove koje nisu sudjelovale u njegovom sklapanju dovode u pitanje uredno funkcioniranje sustava znanosti i visokog obrazovanja, za funkcioniranje kojeg snosimo zajedničku odgovornost.

S poštovanjem,

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš